

Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва
Львівської національної академії мистецтв

**Силабус навчальної дисципліни
«Рисунок»**

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціалізація	Монументально-декоративний живопис
Статус дисципліни	Нормативна частина
Навчальний рік	2020-2021
Рік підготовки	2
Семестр	1-2
Форма навчання	Денна форма
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6 кредитів Загальний обсяг годин – 180 год. Кількість годин аудиторних навчальних занять – 124 год. Види занять: практичні заняття – 124 год. лекційні заняття – 0 год. Самостійна робота студентів – 56 год.
Форма звітності	Екзамен-перегляд
Мова викладання	українська
Викладач	Молинь Наталія Іванівна Тел.: 0684873713 E-mail: anaindakuchbar@gmail.com
Адреса	ауд. 72, поверх 3, вул. Міцкевича, 2
Заняття	Четвер 12:50 – 15:40
Консультації	Консультації проводяться на практичних заняттях, та за попередньою домовленістю в Viber в робочі дні з 9.00 до 17.00
Формат курсу	Стандартний очний курс з елементами комбінованого навчання
Анотація до курсу	Рисунок як навчальна дисципліна в сучасній системі художньої освіти – один із базових елементів підготовки студентів, їхнього професійного становлення й розвитку. Предметом вивчення навчальної дисципліни є академічний рисунок, особливості та закономірності зображення предметів, об'єктів та явищ довколишнього світу, моделювання об'єму, простору, передача освітлення в рисунку.

Мета та цілі курсу	Мета викладання дисципліни - закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок зображення різних об'єктів і середовища, отримання основних відомостей про виконання академічного рисунку голови та голови з плечовим поясом людини й практичне засвоєння технік та прийомів рисунку. Розвиток тонального бачення та вміння створювати і передавати художній образ засобами рисунку.	
Необхідне обладнання	Інструменти та обладнання пов'язані з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів (мольберти, планшети, специфічне обладнання) та експозиційний фонд, натюрмортний фонд, а також специфічні вимоги, які здобувай має врахувати: матеріали для виконання творчих робіт: рисунковий папір, набір графітних олівців, ластик.	
Результати навчання (компетентності)	Студенти повинні	
	знати – навчально – аналітичні принципи рисування у відповідності з об'єктивними законами існування форми у просторовому середовищі; – принципи перспективи, закони оптики, анатомічні закономірності будови людського тіла; – професійну термінологію, основні категорії образотворчого мистецтва, художньо-естетичні проблеми розвитку мистецтва в його історичному розрізі, орієнтуватися в різних мистецьких напрямках ;	вміти – використовувати отримані знання при виконанні портрета, портрета з плечовим поясом; – виконувати зображення з натури засобами рисунку; – працювати співвідношеннями; – цілісно бачити, виділяючи головне виразними прийомами; – виявляти за допомогою тону форму, об'єм, матеріал, світло і простір; – володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення; – аналізувати та компоновати зображення на аркуші; – готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з рисунку;
Навчальна логістика	Зміст дисципліни:	Підготовка майбутніх художників-монументалістів. Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є: – головний принцип навчання – від простого до складного; – виконання необмеженої кількості етюдів портрету, заради набуття досвіду; – усвідомлення матеріалу через методичні взірці; – систематична робота над особистісним розвитком студентів. – опанування уміннями та навичками тонального трактування художнього зображення, передачі стану і настрою;
	Види занять:	практичні

	Методи навчання:	практична робота в процесі виконання завдань. Вивчення відбувається за принципом послідовного ускладнення учбових задач. Розвиток у процесі навчання здійснюється за рахунок обопільного спілкування між студентами та викладачем, що є запорукою позитивного результату.
	Форма навчання:	очна, заочна
Пререквізити	«Пластична анатомія», «Композиція», фахові знання отримані на попередніх курсах.	
Пореквізити	Знання з курсу «Рисунок» можуть бути використані під час вивчення дисциплін: «Живопис», виконання проектів з «Архітектурного проектування» та виконання дипломного бакалаврського проекту.	
Політика курсу	Загальні	<ul style="list-style-type: none"> - Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища. - Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведенні у беззвучний режим. - Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, електронною поштою. - На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
	Навчальні	<ul style="list-style-type: none"> - Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу. Тому для виконання вимог курсу студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. - В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для читання тексти, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок. - Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально. - Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.

<p>Схема курсу</p>	<p>Модуль 1.</p> <p>ЗМ1. Рисунок гіпсової голови. Тональне вирішення – 28 год. ЗМ2. Рисунок голови натурника – 32 год.</p> <p>Модуль 2.</p> <p>ЗМ1.Рисунок голови з плечовим поясом. Лінійно-конструктивне вирішення – 32 год. ЗМ2. Рисунок голови з плечовим поясом та аксесуарами – 32 год.</p>
<p>Тематичний план курсу</p>	<p>Модуль I</p> <p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Тема 1. Рисунок гіпсової голови. Тональне вирішення. Вступна бесіда. Аналіз постановки. Виконання начерків та зарисовки.</p> <p>Тема 2. Компонування гіпсової голови в заданому форматі. Знаходження нахилу, повороту й пластичної характеристики загального об'єму.</p> <p>Тема 3. Побудова середньої та горизонтальної лінії, що проходить через середину розрізу очей. Позначення перетину вертикальної (профільної) та горизонтальної ліній (хрестовини) відносно лінії горизонту. Визначення головних пропорцій лицевої частини.</p> <p>Тема 4. Конструктивний розбір форм і деталей голови, уточнення характеру форм деталей.</p> <p>Тема 5. Виявлення об'єму за допомогою світлотіней. Визначення найсвітліших і найтемніших площин.</p> <p>Тема 6. Уточнення форм деталей, підпорядкування великим формам. Передача портретних рис даної моделі.</p> <p>Тема 7. Деталізація, виявлення просторових якостей моделі, характеру освітлення. Досягнення цілісності в рисунку, викінчення роботи.</p> <p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 1. Рисунок голови натурника. Вступна бесіда. Аналіз постановки. Ознайомлення з методичними матеріалами та літературою. Виконання начерків із різних положень та зарисовки.</p> <p>Тема 2. Компонування голови натурника в заданому форматі.</p> <p>Тема 3. Виставлення загальних пропорційних співвідношень і побудова форми в узагальненому вигляді, аналіз та фіксація напрямків головних мас та об'ємів у просторі.</p> <p>Тема 4. Виявлення конструктивної основи форми голови та її зв'язку із шиєю у відповідності до лінії горизонту.</p>

Тема 5. Конструктивно-анатомічний розбір голови з виявленням характерних особливостей.

Тема 6. Виявлення об'єму за допомогою лінії та тону.

Тема 7.

Виявлення плановості, характеру освітлення, індивідуальних рис конкретної моделі. Досягнення цільності форми голови, завершення рисунку.

Тема 8.

Досягнення цілісності та викінчення завдання.

Модуль II

Змістовий модуль 1.

Тема 1.

Рисунок голови натурника з плечовим поясом. Вступна бесіда. Аналіз постановки. Виконання начерків та зарисовки.

Тема 2.

Компонування голови із плечовим поясом у заданому форматі.

Тема 3.

Лінійно-конструктивна побудова, уточнення великих пропорційних співвідношень.

Тема 4.

Конструктивно-пластичний зв'язок голови, шиї та плечового поясу на основі аналізу анатомічних закономірностей кістково-м'язової системи.

Тема 5.

Конструктивний розбір форм і деталей голови, шиї, ключиць, грудини.

Тема 6.

Виявлення об'єму за допомогою світлотіней. Визначення найсвітліших і найтемніших площин.

Тема 7.

Уточнення форм деталей, підпорядкування великим формам. Передача портретних рис даної моделі.

Тема 8.

Деталізація, виявлення просторових якостей моделі, характеру освітлення. Досягнення цілісності в рисунку, викінчення роботи.

Змістовий модуль 2.

Тема 1.

Рисунок голови з плечовим поясом та аксесуарами. Вступна бесіда. Аналіз постановки. Виконання начерків та зарисовки.

Тема 2.

Компонування голови з плечовим поясом у заданому форматі.

Тема 3.

Конструктивно-лінійна побудова форми.

Тема 4.

	<p>Уточнення співвідношень головних пропорційних частин голови і плечового поясу, виявлення характеру основних форм (очей, носа, губ і т.д.)</p> <p>Тема 5. Аналіз анатомічних особливостей голови, виявлення індивідуальних рис моделі.</p> <p>Тема 6. Тональні співвідношення освітленої та тіньової частин, розбір нюансних переходів світла в тінь і навпаки.</p> <p>Тема 7. Детальне опрацювання частин обличчя та аксесуарів.</p> <p>Тема 8. Виявлення плановості, характеру освітлення, індивідуальних рис конкретної моделі. Досягнення цільності форми голови, завершення рисунку.</p>
<p>Система оцінювання та вимоги</p>	<p>Виконання практичних завдань упродовж семестру оцінюються від 1 до 12 балів. Усі виконані завдання студенти виставлятимуть на семестровому перегляді.</p>
<p>Список використаних джерел</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баммес Г. Изображение фигуры человека.- Дрезден: ФЭБ Ферлаг дер Кунст, 1973. 2. Барчай Е. Анатомия для художников.- Будапешт: Корвина, 1959. 3. Кузин В.С. Психология.- М.: Высшая школа, 1972. 4. Материалы и техники рисунка: Учебное пособие (Институт живописи, скульптуры и архитектуры им.И.Е.Репина Академии художников).- М.: Изобразительное искусство, 1984. 5. Рисунок: Учебное пособие для вузов / Ф.В.Антонов, Н.П.Бесчастнов, Б.А.Бурмистров и др.- М.: Легпромбытиздат, 1988. 6. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка: Учебное пособие.- М.: Изобразительное искусство, 1983. 7. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок.- М.: Просвещение, 1985. 8. Секачова А.В., Чуйкина А.Н., Пименова Л.Г. Рисунок и живопись.- М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983. 9. Учебный рисунок / Под редакцией В.А.Королева.- М.изобразительное искусство, 1981. 10. Яблонский В.А. Преподавание предметов "Рисунок" и "Основы композиции".- М.: Высшая школа, 1989. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барщ А.О. Рисунок в средней художественной школе - М.,1951. 2. Барышников А.П., Лямин А.В. Основы композиции - М., 1951. 3. Волков Н.Н. Восприятие предмета и рисунка.- М., 1950. 4. Кардовский Д. Об искусстве - М., 1960. 5. Крымов Н.П. Художник и педагог: Статьи, воспоминания.- М., 1960. 6. Могилева Н.М., Белютин Э.М., Чистяков П.П. Теоретик и педагог. - М., 1953.

	7. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка.- М., 1983.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. https://izokurs.ru/blog/akademicheskij-risunok-ot-pervykh-shagov-k-masterstvu/ 2. https://stamoschool.com/courses/osnovyi_akademicheskogo_risunka 3. https://lozovoyart.com/shkola-akademicheskogo-risunka-risovanie-golovy/ 4. https://www.youtube.com/watch?v=ujCM_I-ERD4 5. http://www.youtube.com/watch?v=viX_uJlD3kc